

YABANCI UYUKLU ŞİRKETLERİN TÜRKİYE'DE ŞUBE AÇMASI

Merkezleri yurt dışında bulunan yabancı uyruklu, sermayesi paylara bölünmüş şirketlerin Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösterebilmeleri için, 30.11.1914 tarihli Ecnebi Anonim ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Şirketler Hakkında Kanun hükümlerine göre, Ticaret Sicil Memurluğundan Önce Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğüne başvurmaları gerekmektedir.

Yabancı uyruklu şirketlerle ilgili işlemler aşağıda ana başlıklar altında toplanmıştır.

- Şube Açma,
- Merkez şubeye bağlı tâlî şubeler açma,
- Türkiye vekillinin değiştirilmesi,
- Unvan, faaliyet konusu ve adres değiştirilmesi,
- Şube sermayesinin artırılması,
- Şube tasfiyesi (kapatılması)

Bu işlemlerle ilgili bilgiler sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Şube Açma

Yabancı uyruklu şirketler Türkiye'de şube açmak istedikleri takdirde, ilk önce ikametgahı Türkiye'de bulunan (ikametgah izni alınmış) tam yetkili bir vekil tayin ederek, aşağıdaki belgelerle birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne başvurmaları gerekmektedir.

- 1) Dilekçe (şirket veya vekili tarafından yazılmış aşağıdaki bilgileri içeren)
  - a) Şirketin unvanı
  - b) Kuruluş tarihi
  - c) Uyuşu
  - d) Sermayesi
  - e) Türkiye vekilinin adı, soyadı, adresi ve uyuşu
  - f) Vekilin Türkiye sınırları dahilinde yapacağı işlerde kanun ve mevzuat hükümlerine uyacağına yönelik taahhüt
  - g) Şubenin adresi

- h) Şubenin faaliyet konusu
- ı) Şubenin sermayesi
- 2) Şirketin yetkili organının şube açma kararı (asıl ve tercüme birer nüsha olarak)
- 3) Şirket ana sözleşmesi (asıl ve tercüme edilmiş bir nüsha olarak)
- 4) Şirketin nerede, ne zaman ve hangi devletin kanunlarına göre kurulduğuna ilişkin kayıtları içeren kuruluş evrakı ile halen faaliyetini sürdürdüğüne dair faaliyet belgesi (asıl ve tercüme edilmiş bir nüsha olarak)
- 5) Türkiye vekilinin vekaletnamesi (ihtiyaç duyulacak diğer hususların yanında, özellikle aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde asıl ve tercüme ikişer nüsha olarak)
  - a) Şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olan işlemleri yerine getirme
  - b) Şirketi temsil etme
  - c) Şirket adına yapılacak işlerden doğacak davalarda şirketi davacı, davalı ve üçüncü şahıs sıfatı ile tüm mahkemelerde temsil etme
  - d) Türkiye'den geçici olarak ayrılması durumunda, sahip olduğu yetkilerle vekil tayin etme
  - e) Merkez şubeye bağlı olarak açılacak tâlî şubelere vekil tayin etme konularında yetkili bulunduğunun belirtilmesi

2, 3, 4 ve 5 maddelerde yazılı belgelerin şirketin tâbi bulunduğu ülkedeki noterler tarafından ve o ülkedeki Türk konsolosluğu veya Türkiye'de Dışişleri Bakanlığı tarafından ya da Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan "Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi" hükümlerine göre onaylanmış olması ve söz konusu onaylar, belirtilen belgelerin noterden onaylı Türkçe tercümeleri için de yaptırılmış olmalıdır.

Merkez Şubeye Bağlı Tâlî Şubeler Açma

Türkiye'de şube açmış yabancı uyruklu şirketlerin, ilk şubelerinin bulunduğu il içinde veya dışında yeniden şube açmak istemeleri halinde, aşağıda belirtilen belgelerle birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne başvurarak bu şubeler için gerekli izni almaları gerekmektedir.

- 1) Şirket merkezi veya Türkiye vekilince düzenlenecek vekaletname (asıl ve tercüme edilmiş noterden onaylı 2 nüsha olarak)
- 2) Vekil yabancı uyruklu ise, ikamet belgesi (noter onaylı birer örnek olarak)

Türkiye Vekilinin Değiştirilmesi

Yabancı uyruklu şirketlerin Türkiye'de şube açmaları ve faaliyette bulunabilmeleri, ancak ikametgahı Türkiye'de bulunan tam yetkili bir vekil tayin etmeleri şartıyla mümkündür. Bu vekilin istifa, şirket tarafından azli vb. gibi sebeplerle görevlerinden ayrılması halinde, söz konusu şirketlerin ayrılan veya işine son verilen vekilin yerine aynı nitelikte en az bir vekil tayin etmeleri

gerekmektedir.

Vekil değişikliği veya sayısının artırılması durumunda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne verilmesi gereken belgeler aşağıda gösterilmiştir.

- 1) Dilekçe
- 2) Şube açma maddesinde yer verilen hususlara ilâve olarak, görevinden ayrılan veya işine son verilen vekile önceden verilmiş yetkilerin iptal edildiğinin belirtildiği vekaletname (aslı ve tercüme edilmiş 2 nüsha olarak)
- 3) Türkiye vekili yabancı uyruklu ise noterden onaylı ikametgah ve çalışma belgesi
- 4 Unvan, Faaliyet Konusu ve Adres Değişikliği

• Yabancı uyruklu şirketlerin şubeleri, merkezlerinin bulunduğu yer ile şubenin bulunduğu yerin adını ilâve etmek suretiyle kendi merkezlerinin unvanını kullanmak zorundadırlar. Şirket merkezinin unvanının değiştirilmesi durumunda, şubenin unvanının da değiştirilmesi gereklidir.

• Unvan değişikliği için Bakanlığımıza verilecek belgeler aşağıda belirtilmiştir:

- 1) Şirketin yetkili organının unvan değişikliği yönündeki kararı (asıl ve tercüme edilmiş iki nüsha olarak)
- 2) Şirketin unvan değişikliğinin tescil veya onaylandığına dair yetkili kurumdan alınacak belge (asıl ve tercüme edilmiş iki nüsha olarak)

• Şubenin faaliyet konusunun değiştirilmesi için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne verilecek belgeler aşağıda belirtilmiştir.

Şirketin yetkili organının kararı (asıl ve tercüme edilmiş iki nüsha olarak)

• Ticaret sicili memurluğu sınırları içinde adres değişikliği yapılması halinde bu değişikliğin doğrudan ticaret siciline tescil ettirilmesi ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne bilgi verilmesi; şube merkezinin başka bir ticaret sicili memurluğunun bulunduğu yere nakledilmesi halinde ise, buna ilişkin asıl ve tercüme edilmiş iki nüsha halinde şirket yetkili organının aldığı karar ile birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne başvurulup izin alınması gerekmektedir.

Şube Sermayesinin Artırılması

Şubeye tahsis edilmiş bulunan sermayenin artırılmasına karar verildiği takdirde, izin için aşağıdaki belgelerle birlikte Bakanlığımıza başvurulması gerekmektedir.

- 1) Şirketin yetkili organının kararı (asıl ve tercüme edilmiş iki nüsha olarak)
- 2) Sermaye artırımının şubenin iç kaynaklarından karşılanması halinde, yeminli mali müşavirlik raporu

Şube Tasfiyesi

Şubenin kapatılmasına karar verildiği takdirde, buna ilişkin şirketin yetkili organının kararı ve tasfiye memuruna verilecek vekaletnamenin aslı ile tercüme edilmiş ikişer nüshasının, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi gerekmektedir. Söz konusu kararda, şubenin tasfiyesine memur edilen kişi veya kişilerin adı, soyadı, ikametgah adresleri ve tasfiyenin yürütüleceği adres açıkça belirtilmiş olmalıdır.

Not: Tüm bu işlemlerle ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenerek şubeye veya vekiline gönderilen ilan ve beyannamenin ilgili ticaret sicili memurluğuna tescil ettirilip, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile en az bir yerel gazetede ilan ettirilerek ilanın yer aldığı gazetelerin birer nüshasının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi zorunludur.

Ticaret Siciline Kayıt ve Oda Kaydı İçin GEREKLİ EVRAKLAR

1. Dilekçe
2. Tercüme edilmiş anasözleşme sureti(noterden onaylı)
3. Şirketin kayıtlı olduğu ülkenin yetkili merciinden alınan tercüme edilmiş şirket tasdiknamesi(noterden onaylı)
4. Şube açılış kararı(tercüme edilmiş ve noter onaylı)
5. Şube ünvanı altında imza beyannamesi(aslı noterden onaylı)
6. Şube temsilcisinin nüfus ve ikametgahı(noterden veya muhtardan onaylı), temsilcisi yabancı ise tercüme edilmiş noter onaylı pasaport örneği
7. T.S.T.29 maddesine göre taahhütname (ÖRNEK 1)
8. Şirketin bağlı olduğu ülkeden şirketin son durumu hakkında döküman(tercüme edilmiş,noter onaylı)
9. Şubeye tahsis edilen sermayenin onbinde 4'nün Merkez Bankası /Ziraat Bankası Rekabet Kurumu hesabına yatırılan banka dekontu.
10. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı izin Yazısının Aslı
11. Hükmi Şahıs Kayıt Beyannamesi

